References.

1. ***Borodin, Ye., Piskokha, N., & Demoshenko, H.*** (2021). Problemy ta perevahy tsyfrovizatsii mistsevoho samovriaduvannia [Problems and advantages of digitalization of local self-government]. Public Administration Aspects, 9(4), 95–103. https://doi.org/10.15421/152141
2. ***Aliiev, A. A.*** (2024). Osoblyvosti tsyfrovizatsii u sferi publichnoho upravlinnia [Peculiarities of digitalization in the field of public administration]. Scientific Notes of "KROK" University, (2(74)), 237–243. https://doi.org/10.31732/2663-2209-2024-74-237-243
3. ***Karpenko, O. V., Denysiuk, Zh. Z., & Namestnik, V. V.*** (2020). Tsyfrove vriaduvannia [Digital governance] (***O. V. Karpenko***, Ed.). IDEIA PRYNT. https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4638/Monografia_Tsyfrove_vryadyvannya_2020.pdf
4. ***Havkalova, N.*** (2023). Perevahy vykorystannia tsyfrovizatsii v mistsevomu samovriaduvanni [Advantages of using digitalization in local self-government]. In Tsyfrova ekonomika yak faktor innovatsii ta staloho rozvytku suspilstva: materialy IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (Ternopil, 7–8 hrud. 2023 r.) (pp. 31–33). FOP Palianytsia V. A. https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/44127
5. ***Ministry of Digital Transformation of Ukraine.*** (2024). Indeks tsyfrovoi transformatsii rehioniv Ukrainy: pidsumky 2024 roku [Index of digital transformation of regions of Ukraine: 2024 results]. https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/indeks-cifrovoyi-transformaciyi-regioniv-ukrayini-pidsumki-2024-roku/%D0%86%D0%9D%D0%94%D0%95%D0%9A%D0%A1%202024%202%201.pdf
6. ***Ministry of Digital Transformation of Ukraine.*** (2025). Indeks tsyfrovizatsii rehioniv ta hromad Ukrainy: dani za II kvartal 2025 roku [Index of digitalization of regions and communities of Ukraine: Q2 2025 data]. https://thedigital.gov.ua/news/technologies/indeks-tsifrovizatsii-regioniv-ta-gromad-ukraini-dani-za-ii-kvartal-2025-roku
7. ***Kramarenko, I. S., Irtyshcheva, I. O., Stehney, M. I., Boiko, Ye. O., Nadtochii, I. I., Pavlenko, O. V., Rakipov, V., Hryshyna, N. V., Sirenko, I. O., & Ishchenko, O. A.*** (2022). Sotsialno-ekonomichnyi rozvytok v umovakh tsyfrovykh transformatsii: rehionalni osoblyvosti, stratehichnyi analiz ta perspektyvy [Socio-economic development in the conditions of digital transformations: Regional features, strategic analysis and prospects]. In 2022 7th International Conference on Mathematics and Computers in Science and Industry (MCSI) (pp. 175–182). IEEE. https://doi.org/10.1109/MCSI55933.2022.00035

Abstract.

Kramarenko I., Hryshyna N., Archybisova D., Hryshyna L. Digital tools for adaptation of municipal government in the context of global threats.

The article examines the organizational principles of adapting the municipal management system to global threats through digitalization. The purpose of the article is to study digital tools for municipal management and identify the main directions for adapting municipal management to global threats through digitalization. Large-scale integration of the latest technological solutions enabled municipal management to continue working during times of crisis and to ensure the timely and uninterrupted provision of services to citizens and business structures. The ability to effectively work with data and adapt digital tools directly determines the quality of public services for the population, the level of transparency of local authorities, and the speed and effectiveness of adopting anti-crisis management decisions at the municipal level. At the same time, in territorial communities where digital technologies or data were not used at the strategic level, the crisis revealed gaps and exacerbated problems, the solution of which governments are still working on to this day. The process of transforming municipal administration in response to global threats is structured around the following areas: infrastructure and technological support, municipal electronic governance, social and humanitarian digital inclusion, and the digitalization of the economy. An analysis of regional disparities in the digital transformation of territorial communities of Ukraine was conducted. It was found that the use of artificial intelligence in the activities of state institutions and the possibilities of its application in the field of municipal administration open up new opportunities in the provision of public services, including: increasing the efficiency of state administration bodies through more efficient internal activities and optimization of decision-making policies and service provision; adaptation of state policy and services through improved approaches to the development and provision of services; strengthening the capabilities of supervision, transparency and monitoring in real time.

Keywords: *municipal administration, communities, digital technologies, business processes, innovative and digital transformation, business structures.*

Стаття надійшла до редакції / Received 12.12.2025 Прийнята до друку / Accepted 26.12.2025 Опубліковано/ Published 19.01.2026

Бібліографічний опис статті:

Крамаренко І. С., Гришина Н. В., Арчибісова Д. С., Гришина Л. О. Діагностика конкурентного середовища та рівня інноваційної активності підприємств аграрної галузі. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 1. С. 182-186.

Kramarenko I., Hryshyna N., Archybisova D., Hryshyna L. Digital tools for adaptation of municipal government in the context of global threats. Actual problems of innovative economy and law. 2026. No. 1, pp. 182-186.

УДК 338.48:379.85; JEL classification: Z32, R58, L83 **DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-1-41**

ПІЮРЕНКО Ілона Олексіївна, д.е.н., доцент, професор кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна, https://orcid.org/0000-0002-5945-7051

РОЗВИТОК ІВЕНТИВНОГО ТУРИЗМУ - ШЛЯХ ДО РОЗВИТКУ ГРОМАД

Піюренко І. О. Розвиток івентивного туризму - шлях до розвитку громад.

Статтю присвячено питанням розвитку івентивного туризму як інструмента соціально-економічного розвитку територіальних громад. Актуальність тематики дослідження зумовлена необхідністю пошуку ефективних механізмів підвищення конкурентоспроможності громад в умовах децентралізації управління, трансформації економічного простору та зростання ролі креативних і туристичних індустрій у формуванні локального розвитку. Особливого значення набуває використання подієвого потенціалу територій як джерела активізації економічної діяльності, залучення інвестицій, розвитку інфраструктури та формування позитивного іміджу громад. Дослідження має на меті удосконалити теоретичні засади розвитку івентивного туризму територіальних громад та розробити підхід до формування системи його розвитку як інструмента сталого розвитку громад. В статті вивчено становлення наукових підходів до трактування івентивного туризму, узагальнено погляди зарубіжних і вітчизняних учених щодо ролі подій у розвитку туристичних дестинацій та територіального брендингу. Виявлено, що івентивний туризм виступає мультиплікативним чинником розвитку територій, забезпечуючи не лише зростання туристичних потоків, але й активізацію підприємницької діяльності, підвищення інвестиційної привабливості та зміцнення соціального капіталу громад. Дослідження дозволило виявити, що найбільший ефект досягається за умови інтеграції подієвих ресурсів із цифровими технологіями та активної участі місцевого населення у формуванні туристичного продукту. Систематизовано економічні ефекти івентивного туризму для ключових галузей економіки, зокрема сфери гостинності, транспорту, громадського харчування, торгівлі, креативних індустрій і сфери послуг. Обґрунтовано авторський підхід до розгляду івентивного туризму як інтегрованої системи соціально-економічного розвитку громади, що базується на взаємодії подієвого потенціалу території, туристичної інфраструктури, соціального капіталу та цифрових технологій. Обґрунтовано комплекс принципів розвитку івентивного туризму громад, серед яких принципи сталості, інклюзивності, партнерства, автентичності, цифровізації, інноваційності, економічної ефективності, екологічної відповідальності, соціальної згуртованості та стратегічної орієнтованості.

Ключові слова: *туризм, івентивний туризм, сталий розвиток, потенціал, туристична інфраструктура, соціальний капітал, цифровізація, територіальні громади.*

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© *ПІЮРЕНКО Ілона Олексіївна*, 2026

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах децентралізації управління, посилення міжтериторіальної конкуренції, необхідності відновлення економіки України та забезпечення сталого

розвитку територіальних громад особливої актуальності набуває пошук ефективних механізмів активізації місцевого соціально-економічного потенціалу. Традиційні інструменти розвитку територій дедалі частіше виявляються недостатньо ефективними в умовах зростаючої мобільності населення, глобалізації туристичних ринків і необхідності формування унікальних конкурентних переваг громад. У зв'язку з цим важливого значення набуває розвиток івентивного туризму як одного з найбільш динамічних напрямів сучасної туристичної діяльності, що поєднує культурні, економічні, соціальні та маркетингові інструменти розвитку територій.

Світовий досвід показує, що івентивний туризм здатний виступати потужним каталізатором економічного зростання громад шляхом залучення туристичних потоків, стимулювання підприємницької активності, розвитку інфраструктури, підвищення інвестиційної привабливості та формування позитивного іміджу територій. Водночас проведення фестивалів, ярмарків, спортивних змагань, культурно-мистецьких заходів та інших подій створює умови для збереження культурної спадщини, зміцнення соціальної згуртованості населення та розвитку локальної ідентичності громад.

Незважаючи на значний науковий доробок зарубіжних і вітчизняних учених у сфері івентивного туризму, недостатньо дослідженими залишаються питання його системної інтеграції у механізми розвитку територіальних громад, визначення ключових чинників формування подієвого потенціалу територій, ролі соціального капіталу та цифрових технологій у забезпеченні ефективності подієвих проєктів, а також розроблення комплексних підходів до управління розвитком івентивного туризму на місцевому рівні. Це зумовлює необхідність поглиблення теоретичних положень і розроблення практичних рекомендацій щодо використання потенціалу івентивного туризму як інструмента забезпечення сталого розвитку громад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково-теоретичною основою дослідження розвитку івентивного туризму як інструмента розвитку громад стали праці зарубіжних та вітчизняних учених, присвячені питанням подієвого туризму, територіального розвитку, туристичного менеджменту та сталого розвитку дестинацій.

Зокрема, вагомий внесок у формування теоретичних засад івентивного туризму зробили Д. Гетц [1; 2; 4; 5], С. Дж. Пейдж [2–5], Б. Свенссон, Р. Петтерссон, А. Гуннервалл [6], Н. Шоваль [7], які досліджували роль подій у розвитку туристичних дестинацій, формуванні територіального бренду та забезпеченні конкурентоспроможності регіонів.

Серед вітчизняних науковців слід відзначити В. Жупника, Х. Терлецьку [8], В. Паппа, Н. Бошоту [9], В. Гриніва, Д. Цесьціва, П. Кучера [10], О. Головню, Т. Захарову, С. Мельник, А. Прилуцького, У. Ставську, О. Табенську [11], які розглядали івентивний туризм як чинник соціально-економічного розвитку територій, активізації підприємництва та підвищення туристичної привабливості громад.

Незважаючи на значний науковий доробок у сфері івентивного туризму, недостатньо дослідженими залишаються питання формування комплексного механізму розвитку громад на основі синергетичної взаємодії подієвого потенціалу, туристичної інфраструктури, соціального капіталу та цифрових технологій, що зумовлює необхідність подальших наукових досліджень у цьому напрямі.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є удосконалення теоретичних засад розвитку івентивного туризму територіальних громад та розробка підходу до формування системи його розвитку як інструмента сталого розвитку громад.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання дослідження:

дослідити теоретичні засади та еволюцію підходів до трактування сутності івентивного туризму;

узагальнити погляди зарубіжних та вітчизняних учених щодо ролі івентивного туризму у розвитку територій;

визначити основні соціально-економічні ефекти розвитку івентивного туризму для громад та галузей економіки;

проаналізувати міжнародний та вітчизняний досвід використання івентивного туризму як інструмента територіального розвитку;

обґрунтувати авторське бачення розвитку івентивного туризму як системи соціально-економічного розвитку територіальних громад;

визначити принципи розвитку івентивного туризму в умовах забезпечення сталого розвитку територій.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах трансформації економічного простору, децентралізації управління та посилення конкуренції між територіями особливого значення набуває пошук нових інструментів забезпечення соціально-економічного розвитку громад. Одним із найбільш перспективних напрямів є івентивний туризм, який поєднує туристичну діяльність із проведенням культурних, спортивних, гастрономічних, етнографічних, мистецьких, ділових та інших подій. Саме події стають каталізаторами формування туристичних потоків, активізації підприємницької діяльності, розвитку місцевої інфраструктури та посилення територіального брендингу.

Світовий досвід демонструє, що успішно організовані фестивалі, ярмарки, спортивні змагання, культурні форуми та інші заходи здатні формувати нові точки економічного зростання територій, сприяти створенню робочих місць, залучати інвестиції та зміцнювати соціальний капітал громад. У зв'язку з цим івентивний туризм розглядається не лише як окремий сегмент туристичної індустрії, але й як комплексний механізм розвитку територій.

Фундаментальний внесок в формування теоретико-методологічних засад івентивного туризму здійснив Д. Гетц, якого справедливо вважають одним із засновників сучасної наукової концепції подієвого туризму. У своїх працях [1, 2] дослідник розглянув івентивний туризм не лише як окремий сегмент туристичної діяльності, а як комплексну систему взаємопов'язаних процесів, що об'єднує організацію подій, управління туристичними потоками, маркетинг дестинацій і соціально-економічний розвиток територій. Науковець наголошує, що події є потужним каталізатором туристичної активності, оскільки вони формують унікальні мотиви для подорожей, які не можуть бути відтворені в інший час або в іншому місці. Саме завдяки ексклюзивності та обмеженості в часі події здатні стимулювати туристичний попит, залучати нові категорії відвідувачів і сприяти подовженню туристичного сезону.

Особливу увагу Д. Гетц приділив увагу ролі подій у формуванні конкурентних переваг туристичних дестинацій [1]. На його думку, івенти є ефективним інструментом територіального маркетингу, оскільки дозволяють створювати унікальний бренд території, формувати позитивний імідж регіону та підвищувати його впізнаваність на національному й міжнародному рівнях. Економічний ефект від розвитку івентивного туризму не обмежується безпосередніми витратами туристів, а поширюється на суміжні галузі економіки, зокрема на транспорт, торгівлю, сферу гостинності, громадське харчування, креативні індустрії та сферу послуг (табл. 1). У цьому контексті подієвий туризм розглядається як важливий інструмент регіонального розвитку та підвищення економічної стійкості територій.

Подальший розвиток концептуальних положень івентивного туризму знайшов відображення у наукових працях С. Дж. Пейджа [2, 3-5], який акцентує увагу на необхідності розгляду подієвого туризму крізь призму

комплексного управління територіями та дестинаціями. Науковець підкреслює, що сучасні події перестають виконувати виключно рекреаційну або розважальну функцію та дедалі більше інтегруються у стратегічні програми соціально-економічного розвитку регіонів. З позиції дослідника, івентивний туризм є складним багаторівневим явищем, яке впливає на широкий спектр процесів: від економічного зростання і розвитку підприємництва до формування соціальної згуртованості населення та збереження культурної спадщини.

Таблиця 1

Узагальнення економічного ефекту івентивного туризму для галузей економіки

Галузь економіки	Прямі витрати	Кумулятивний ефект
Сфера гостинності (готелі, хостели, апартаменти)	Оплата проживання в готелях та хостелах; Бронювання житла через платформи	Підвищення завантаженості готелів у «низький сезон»; Створення робочих місць у готельному секторі; Зростання середньої вартості номера в період пікового попиту;
Громадське харчування (ресторани, кафе, стріт-фуд)	Купівля їжі та напоїв у закладах міста; Замовлення кейтерингу для офіційних заходів; Витрати на фуд-кортах безпосередньо на локації івенту;	Стимулювання місцевих постачальників продуктів (фермерств, гуртівень); Популяризація локальної гастрономії та брендів; Збільшення виручки поза зоною проведення заходу;
Транспорт (міжміський, міжнародний та міський)	Купівля авіа-, залізничних та автобусних квитків; Витрати на міське таксі та громадський транспорт; Оренда автомобілів;	Оптимізація та розвиток транспортної інфраструктури регіону; Збільшення надходжень до бюджету від паливних зборів; Завантаження логістичних вузлів (аеропортів, вокзалів);
Торгівля та рітейл	Купівля сувенірів та автентичної продукції; Шопінг у місцевих торгових центрах; Придбання товарів першої потреби;	Зростання товарообігу локальних підприємців та майстрів; Просування місцевих торгових марок на зовнішні ринки; Додаткові надходження від ПДВ та місцевих податків;
Креативні індустрії (дизайн, маркетинг, шоубізнес)	Гонорари артистам, ведучим, технічному персоналу; Оплата послуг з розробки брендингу, декорацій та реклами; Продаж квитків та мерчу;	Розвиток місцевого ринку праці у сфері культури та ІТ; Залучення інвестицій у цифрові технології; Капіталізація культурного потенціалу регіону;
Сфера послуг (екскурсії, б'юті, розваги)	Оплата послуг гідів та екскурсоводів; Відвідування музеїв, театрів, SPA-салонів; Фінансові та банківські операції (обмін валют, комісії).	Продовження терміну перебування туриста в дестинації; Диверсифікація міського простору та дозвілля; Загальне підвищення інвестиційної привабливості території.

Джерело: систематизовано за [1]

Стівен Дж. Пейдж наголошує, що ефективне управління подієвим туризмом потребує координації діяльності органів влади, бізнесу, громадських організацій і місцевого населення. Саме така взаємодія забезпечує максимізацію позитивних ефектів від проведення подій та мінімізацію можливих соціальних, економічних і екологічних ризиків. Особливого значення дослідник надає питанням довгострокового планування подієвої діяльності, оскільки системне проведення заходів дає змогу формувати стійкий туристичний попит і підвищувати інвестиційну привабливість територій. На думку вченого, сучасний івентивний туризм поступово трансформується з інструмента стимулювання туристичних потоків у комплексний механізм формування конкурентоспроможності територій і забезпечення їхнього сталого розвитку.

Вагомий внесок у розвиток теоретичних засад подієвого туризму зробили також Б. Свенссон та Р. Петтерссон [6], які розробили концепцію так званих «знакових подій». Відповідно до їхнього підходу, окремі масштабні заходи здатні стати невід'ємною складовою територіальної ідентичності та асоціюватися з конкретною дестинацією настільки тісно, що перетворюються на її своєрідний символ. Науковці доводять, що саме такі події можуть забезпечувати довгострокові конкурентні переваги територій, оскільки створюють унікальні асоціативні зв'язки між місцем проведення та туристичним продуктом.

На думку Б. Свенссона та Р. Петтерссона, знакових подій виконують не лише економічну, а й важливу соціокультурну функцію. Вони сприяють зміцненню місцевої ідентичності, розвитку громадянської активності, посиленню соціальної згуртованості населення та формуванню відчуття належності до громади. Крім того, такі події забезпечують значний медійний ефект, привертаючи увагу засобів масової інформації, туристичних операторів і потенційних інвесторів. У результаті громада отримує додаткові можливості для просування власного бренду, залучення інвестицій і розвитку туристичної інфраструктури.

Важливе місце у формуванні сучасних підходів до розвитку івентивного туризму займають рекомендації та аналітичні дослідження міжнародних туристичних організацій, насамперед Всесвітньої туристичної організації ООН [7]. Представники міжнародної туристичної спільноти наголошують, що подієвий туризм є одним із найбільш ефективних інструментів реалізації концепції сталого розвитку територій. Згідно з їхнім підходом, події повинні розглядатися не лише як джерело туристичних надходжень, але й як механізм соціально-економічної трансформації громад, збереження культурної спадщини та підтримки місцевого населення.

Фахівці міжнародних організацій [8] підкреслюють необхідність інтеграції івентивного туризму з розвитком місцевого підприємництва, креативних індустрій, ремісництва, гастрономічної сфери та культурних практик. Особлива увага приділяється залученню місцевих жителів до процесів планування та реалізації подій, що забезпечує формування інклюзивної моделі розвитку територій. У сучасних умовах значення також набувають цифровізація івентивного туризму, використання цифрових платформ для просування заходів, формування туристичних маршрутів і комунікації з потенційними відвідувачами. Такий підхід дозволяє суттєво підвищити ефективність використання подієвого потенціалу громад і забезпечити довгострокові позитивні соціально-економічні ефекти від розвитку туристичної діяльності.

Серед українських дослідників значна увага приділяється дослідженню ролі івентивного туризму у забезпеченні сталого розвитку територій. Зокрема, В. Жупник та Х. Терлецька [9] обґрунтувала, що івентивний туризм є важливим чинником соціально-економічного розвитку громад, сприяє збереженню культурної спадщини, активізації підприємництва та формуванню локальної ідентичності територій.

Українські науковці В. Папп та Н. Бошота [10] розглянули івентивний туризм як інструмент регіонального розвитку, який забезпечує мультиплікативний економічний ефект через стимулювання малого бізнесу, сфери послуг, транспортної інфраструктури та креативних індустрій.

Дослідники аспектів розвитку туризму в регіонах України [11, 12] також відзначають значний потенціал фестивального руху як основи формування туристичної привабливості сільських територій і громад. Особливу роль відіграють етнографічні фестивалі, гастрономічні заходи, народні свята та культурно-мистецькі події, які сприяють популяризації місцевої культурної спадщини.

Одним із найвідоміших прикладів івентивного туризму ми вважаємо фестиваль «Oktoberfest», який

щорічно відвідують мільйони туристів. Подія генерує значні надходження до місцевого бюджету, стимулює розвиток готельного бізнесу, ресторанного сектору, транспортної інфраструктури та сфери розваг [13].

Прикладом використання івентивного туризму як інструмента територіального брендингу можна вважати «Edinburgh Festival Fringe». Завдяки фестивалю місто перетворилося на один із провідних культурних центрів Європи та щороку отримує значні доходи від туристичної діяльності.

Кейсом розвитку громади можна вважати і «Albuquerque International Balloon Fiesta», який став ключовим фактором формування туристичної спеціалізації території та забезпечує розвиток малого бізнесу й локальної економіки.

Цікава для нас і практика розвитку сільських громад через фестивальний туризм у країнах Європейського Союзу. За підтримки програм Всесвітньої туристичної організації ООН активно впроваджуються проєкти інтеграції культурних заходів, гастрономічних фестивалів і ремісничих ярмарків у систему місцевого розвитку сільських територій [7].

Узагальнюючи підходи зарубіжних, вітчизняних вчених та наробки міжнародних організацій, ми пропонуємо розглядати розвиток івентивного туризму як систему соціально-економічного розвитку громади, що функціонує на основі синергетичної взаємодії подієвого потенціалу території, туристичної інфраструктури, соціального капіталу та сучасних цифрових технологій. Запропоноване бачення дозволить відійти від традиційного трактування івентивного туризму як діяльності, пов'язаної з організацією окремих заходів, та розглядати його як комплексний механізм формування конкурентоспроможності територій, підвищення інвестиційної привабливості громад і забезпечення їхнього сталого розвитку.

Запропонований підхід ґрунтується на тому, що подієвий потенціал громади є первинним ресурсом розвитку івентивного туризму та охоплює сукупність культурних, історичних, природних, етнографічних, мистецьких, гастрономічних і соціальних особливостей території, які можуть бути трансформовані в туристично привабливі події. При цьому саме унікальність місцевих ресурсів формує передумови для створення конкурентоспроможного туристичного продукту та забезпечує диференціацію громади серед інших туристичних дестинацій.

Водночас ефективне використання подієвого потенціалу є неможливим без належного рівня розвитку туристичної інфраструктури, яка забезпечує організаційні та матеріально-технічні умови для прийому відвідувачів. До складу такої інфраструктури входять транспортне забезпечення, заклади розміщення, об'єкти громадського харчування, культурно-розважальні комплекси, інформаційно-консультаційні центри, інженерні комунікації та інші елементи, що формують комфортне середовище для перебування туристів. Саме рівень розвитку інфраструктури значною мірою визначає здатність громади реалізовувати масштабні подієві проєкти та забезпечувати їхню економічну ефективність.

Соціальний капітал включає систему довіри, соціальних зв'язків, норм взаємодії, рівень громадянської відповідальності та готовності населення брати участь у розвитку території. Саме активна участь місцевих жителів у плануванні, організації та проведенні подій створює умови для формування автентичного туристичного продукту, підвищення його якості та забезпечення довгострокової підтримки туристичних ініціатив. У цьому контексті громада виступає не лише територією проведення заходу, а повноправним суб'єктом створення туристичної цінності та співвиробником туристичного продукту.

Цифрові технології забезпечують ефективне просування території, розширення цільових аудиторій і підвищення доступності туристичних послуг. Використання цифрових платформ, соціальних мереж, мобільних додатків, технологій віртуальної та доповненої реальності, систем онлайн-бронювання та аналітичних інструментів дає змогу значно підвищити ефективність маркетингових комунікацій і створити сучасну цифрову екосистему для розвитку івентивного туризму. У результаті забезпечується інтеграція локальних туристичних продуктів у глобальний інформаційний простір і підвищується впізнаваність території на національному та міжнародному рівнях.

Реалізація заходів з розвитку івентивного туризму має ґрунтуватись на системі взаємопов'язаних принципів розвитку івентивного туризму громад:

1. Принцип сталості, який передбачає досягнення збалансованого поєднання економічних, соціальних та екологічних результатів туристичної діяльності. Його реалізація спрямована на забезпечення довгострокового розвитку території без виснаження її ресурсного потенціалу та погіршення умов життєдіяльності населення.

2. Принцип інклюзивності, відповідно до якого всі зацікавлені сторони, включаючи місцеве населення, представників бізнесу, громадських організацій та органів влади, повинні мати можливість брати участь у процесах формування та реалізації подієвих проєктів.

3. Принцип партнерства передбачає розвиток ефективної взаємодії між органами місцевого самоврядування, бізнесом, закладами освіти, культурними установами та громадськими організаціями. Саме міжсекторальна співпраця створює необхідні умови для мобілізації ресурсів, залучення інвестицій і реалізації масштабних туристичних проєктів.

4. Принцип автентичності орієнтує розвиток івентивного туризму на використання унікальних особливостей території, місцевих традицій, історико-культурної спадщини та нематеріальних культурних цінностей. Дотримання цього принципу сприяє формуванню оригінального туристичного продукту та забезпечує його конкурентні переваги на туристичному ринку.

5. В умовах цифрової трансформації особливого значення набуває принцип цифровізації, який передбачає інтеграцію сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у процеси управління, маркетингу та просування туристичних подій. Його реалізація забезпечує підвищення доступності туристичних послуг, оперативність ухвалення управлінських рішень та ефективність комунікації з потенційними туристами.

6. Принцип інноваційності орієнтує суб'єктів туристичної діяльності на постійний пошук нових форм організації заходів, впровадження сучасних технологій та створення інноваційних туристичних продуктів, здатних адаптуватися до динамічних змін у зовнішньому середовищі.

7. Принцип економічної ефективності передбачає досягнення максимально можливого соціально-економічного ефекту від використання ресурсів громади, забезпечення зростання доходів місцевих бюджетів, створення нових робочих місць і стимулювання розвитку підприємницької діяльності.

8. Принцип екологічної відповідальності передбачає мінімізацію негативного впливу туристичних заходів на навколишнє середовище, раціональне використання природних ресурсів та впровадження екологічно безпечних практик організації подій.

9. Принцип соціальної згуртованості орієнтований на зміцнення соціальних зв'язків між членами громади, розвиток громадянської активності та формування спільної відповідальності за розвиток території. Реалізація цього принципу сприяє підвищенню рівня довіри між різними соціальними групами та створює сприятливе середовище для сталого розвитку громади.

10. Принцип стратегічної орієнтованості передбачає узгодження розвитку івентивного туризму із

загальною стратегією соціально-економічного розвитку громади. Це забезпечує системність управлінських рішень, концентрацію ресурсів на пріоритетних напрямах розвитку та досягнення довгострокових конкурентних переваг території.

Таким чином, ми позиціонуємо івентивний туризм не лише як інструмент активізації туристичних потоків, а як комплексний механізм формування стійкого розвитку громад, заснований на ефективному використанні місцевих ресурсів, залученні населення та впровадженні інноваційних управлінських практик.

Висновки та перспективи подальших досліджень. В сучасних умовах івентивний туризм перетворився з окремого сегмента туристичної діяльності на комплексний інструмент соціально-економічного розвитку територій. Узагальнення наукових підходів зарубіжних і вітчизняних учених дало змогу визначити, що події виступають не лише мотиватором туристичних подорожей, але й важливим механізмом формування територіального бренду, активізації підприємницької діяльності, залучення інвестицій та розвитку місцевої інфраструктури.

Економічний ефект івентивного туризму має мультиплікативний характер і поширюється на широкий спектр галузей економіки, зокрема на сферу гостинності, транспорт, громадське харчування, торгівлю, креативні індустрії та послуги. Водночас розвиток подієвого туризму забезпечує не лише економічні, а й вагомі соціальні результати, пов'язані зі зміцненням локальної ідентичності, збереженням культурної спадщини, підвищенням громадянської активності та розвитком соціальної згуртованості населення.

На основі аналізу міжнародного та українського досвіду ми дійшли до висновку, що найбільш успішні практики розвитку громад ґрунтуються на комплексному використанні подієвого потенціалу територій у поєднанні з ефективною системою управління, розвиненою туристичною інфраструктурою та активною участю місцевого населення у створенні туристичного продукту. Встановлено, що саме інтеграція туристичної діяльності, місцевого підприємництва, культурних ініціатив і цифрових технологій створює передумови для формування довгострокових конкурентних переваг територій.

Запропоновано підхід щодо розвитку івентивного туризму, відповідно до якого його доцільно розглядати як систему соціально-економічного розвитку громади, що функціонує на основі синергетичної взаємодії подієвого потенціалу території, туристичної інфраструктури, соціального капіталу та цифрових технологій. На відміну від традиційних підходів, запропонована концепція передбачає розгляд громади не лише як місця проведення події, а як активного суб'єкта створення туристичної цінності та співвиробника туристичного продукту. Ми обґрунтували систему принципів розвитку івентивного туризму громад, яка включає принципи сталості, інклюзивності, партнерства, автентичності, цифровізації, інноваційності, економічної ефективності, екологічної відповідальності, соціальної згуртованості та стратегічної орієнтованості. Реалізація зазначених принципів забезпечить комплексний характер управління розвитком івентивного туризму та створює умови для досягнення довгострокових соціально-економічних результатів.

Література.

1. ***Getz D.*** Event tourism: Definition, evolution, and research. Tourism Management. 2008. Vol. 29, Iss. 3. P. 403–428. DOI: https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.07.017
2. ***Getz D., Page S. J.*** Progress and prospects for event tourism research. Tourism Management. 2016. Vol. 52. P. 593–631. DOI: https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.03.007
3. ***Page S. J.*** Tourism Management. 7th ed. London : Routledge, 2025. 419 p. DOI: https://doi.org/10.4324/9781003546887
4. ***Getz D., Page S. J.*** Event tourism: Global trends and future directions. London: Routledge, 2023. 512 p.
5. ***Page S. J., Getz D.*** Event Studies: Theory and Management for Planned Events. 4th ed. London: Routledge, 2024. 518 p.
6. ***Svensson B., Pettersson R., Gunnervall A., Getz D.*** Hallmark Events: Definition, Goals and Planning Process. International Journal of Event Management Research. 2012. Vol. 7, No. 1–2. P. 47–67.
7. Empowering rural communities: UN's first global conference on tourism for rural development / ***UN Tourism***. 2025. URL: https://transition-pathways.europa.eu/tourism/event-resources/empowering-rural-communities-uns-first-global-conference-tourism-rural
8. ***Shoval N.*** Urban planning and tourism in European cities. Tourism Geographies. 2018. Vol. 20, Iss. 3. P. 371–376. DOI: https://doi.org/10.1080/14616688.2018.1457078
9. ***Жупник В., Терлецька Х.*** Івентивний туризм як чинник сталого розвитку територій. Інновації та технології в сфері послуг і харчової промисловості. 2025. № 2 (16). С. 167–173.
10. ***Papp V., Boshota N.*** The Role of Event Tourism in the Regional Development of the Country. International Science Journal of Management, Economics & Finance. 2024. Vol. 3, No. 4. P. 135–142.
11. ***Гринів В., Цесьців Д., Кучер П.*** Інноваційний розвиток туризму в умовах нестабільності: управління проєктами в туризмі, використання туристичних ресурсів та роль орієнтування і топографії. Економіка та суспільство. 2025. Вип. 77. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-115
12. The prospects for the development of integrated formations in the field of tourism of the Vinnytsia region: monograph / ***O. Holovnia, T. Zakharova, S. Melnyk, A. Prylutskyi, U. Stavska, O. Tabenska***. Boston: Primedia eLaunch, 2023. 249 p. URL: https://repository.vsau.org/getfile.php/33027.pdf
13. Цьогорічний Октоберфест битиме цінові рекорди. Monitor Info. 2025. URL: https://monitor-press.info/uk/news/23991-cyogoricnii-oktoberfest-bitime-cinovi-rekordi-nimci-xapayutsya-za-golovu

References.

1. ***Getz, D.*** (2008). Event tourism: Definition, evolution, and research. Tourism Management, 29(3), 403–428. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2007.07.017
2. ***Getz, D., & Page, S. J.*** (2016). Progress and prospects for event tourism research. Tourism Management, 52, 593–631. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2015.03.007
3. ***Page, S. J.*** (2025). Tourism Management (7th ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003546887
4. ***Getz, D., & Page, S. J.*** (2023). Event tourism: Global trends and future directions. Routledge.
5. ***Page, S. J., & Getz, D.*** (2024). Event Studies: Theory and Management for Planned Events (4th ed.). Routledge.
6. ***Svensson, B., Pettersson, R., Gunnervall, A., & Getz, D.*** (2012). Hallmark Events: Definition, Goals and Planning Process. International Journal of Event Management Research, 7(1–2), 47–67.
7. ***UN Tourism.*** (2025). Empowering rural communities: UN's first global conference on tourism for rural development. https://transition-pathways.europa.eu/tourism/event-resources/empowering-rural-communities-uns-first-global-conference-tourism-rural
8. ***Shoval, N.*** (2018). Urban planning and tourism in European cities. Tourism Geographies, 20(3), 371–376. https://doi.org/10.1080/14616688.2018.1457078
9. ***Zhupnyk, V., & Terletska, Kh.*** (2025). Iventyvnyi turyzm yak chynnyk staloho rozvytku terytorii [Event tourism as a factor of sustainable development of territories]. Innovations and Technologies in the Service Sphere and Food Industry, (2(16)), 167–173.
10. ***Papp, V., & Boshota, N.*** (2024). The Role of Event Tourism in the Regional Development of the Country. International Science Journal of Management, Economics & Finance, 3(4), 135–142.
11. ***Hryniv, V., Tsestsiv, D., & Kucher, P.*** (2025). Innovatsiinyi rozvytok turyzmu v umovakh nestabilnosti: upravlinnia proiektamy v turyzmi, vykorystannia turystychnykh resursiv ta rol oriientuvannia i topohrafii [Innovative development of tourism in conditions of instability: Tourism project management, use of tourism resources and the role of orienteering and topography]. Economy and Society, (77). https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-115

12. ***Holovnia, O., Zakharova, T., Melnyk, S., Prylutskyi, A., Stavska, U., & Tabenska, O.*** (2023). The prospects for the development of integrated formations in the field of tourism of the Vinnytsia region. Primedia eLaunch. https://repository.vsau.org/getfile.php/33027.pdf
13. ***Monitor Info.*** (2025). Tsyohorichnyi Oktoverfest bytyme tsinovi rekordy [This year's Oktoberfest will break price records]. https://monitor-press.info/uk/news/23991-cyogoricnii-oktoberfest-bitime-cinovi-rekordi-nimci-xapayutsya-za-golovu

Abstract.

Piiurenko I. O. The development of event tourism as a pathway to community development.

The article is devoted to the issues of developing event tourism as a tool for the socio-economic development of territorial communities. The relevance of the research topic is determined by the need to identify effective mechanisms to enhance the competitiveness of communities amid decentralization of governance, transformation of the economic space, and the growing role of creative and tourism industries in shaping local development. Particular importance is attached to leveraging the event potential of territories to stimulate economic activity, attract investment, develop infrastructure, and foster a positive image of communities. The aim of the study is to improve the theoretical foundations of event tourism development in territorial communities and to develop an approach to forming a system for its development as a tool for sustainable community development. The article examines the evolution of scientific approaches to interpreting event tourism and summarizes the views of both domestic and foreign scholars on the role of events in the development of tourist destinations and territorial branding. It is revealed that event tourism acts as a multiplier for territorial development, ensuring not only the growth of tourist flows but also the activation of entrepreneurial activity, increased investment attractiveness, and the strengthening of communities' social capital. The study shows that the greatest effect is achieved by integrating event resources with digital technologies and by actively involving the local population in shaping the tourism product. The economic effects of event tourism for key sectors of the economy, including hospitality, transport, catering, trade, creative industries, and services, are systematized. The author's approach to viewing event tourism as an integrated system for the socio-economic development of a community is substantiated by the interaction among the territory's event potential, tourism infrastructure, social capital, and digital technologies. A set of principles for the development of event tourism in communities is also substantiated, including sustainability, inclusiveness, partnership, authenticity, digitalization, innovation, economic efficiency, environmental responsibility, social cohesion, and strategic orientation.

Keywords: *tourism, event tourism, sustainable development, potential, tourism infrastructure, social capital, digitalization, territorial communities.*

Стаття надійшла до редакції / Received 25.12.2025 Прийнята до друку / Accepted 05.01.2026 Опубліковано/ Published 19.01.2026

Бібліографічний опис статті:

Піюренко І. О. Розвиток івентивного туризму - шлях до розвитку громад. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права. 2026. № 1. С. 186-191.

Piiurenko I. O. The development of event tourism as a pathway to community development. Actual problems of innovative economy and law. 2026. No. 1, pp. 186-191.

УДК: 338.45:69.003; JEL classification: L74, Q56, M14 **DOI: https://doi.org/10.36887/2524-0455-2026-1-42**

КОЗІЦЬКИЙ Тарас Андрійович, аспірант 3-го року навчання спеціальності 076 Підприємництво та торгівля, кафедри підприємництва і торгівлі, Західноукраїнський національний університет, https://orcid.org/0009-0007-1021-3906

АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОЇ ІНДУСТРІЇ

Козіцький Т. А. Аналіз управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії.

Статтю присвячено питанням управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії в умовах посилення глобальних екологічних викликів, цифрової трансформації економіки та впровадження ESG-стандартів. Актуальність тематики дослідження зумовлена високою ресурсоємністю будівельної галузі, значним впливом її діяльності на довкілля та необхідністю формування нових підходів до забезпечення довгострокової економічної, соціальної й екологічної стійкості підприємств. Дослідження має на меті розвинути теоретико-методичні засади управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії та удосконалити концептуальні положення управління в умовах сучасних викликів зовнішнього середовища. У статті досліджено становлення підходів до трактування сталого розвитку – від класичної концепції Всесвітньої комісії з навколишнього середовища та розвитку до сучасних ESG-орієнтованих моделей управління підприємствами. Обґрунтовано, що сталий розвиток будівельних підприємств формується під впливом організаційних, технологічних, управлінських та інституційних чинників, серед яких ключову роль відіграють корпоративна культура, стратегічне лідерство, цифрова трансформація та рівень впровадження інновацій. У дослідженні запропоновано авторське бачення управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії як інтегрованої системи стратегічного, екологічного, соціального, інноваційного, ризик-орієнтованого та цифрового управління, спрямованої на забезпечення довгострокової конкурентоспроможності й стійкості підприємства. Обґрунтовано концептуальну модель управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії, яка, порівняно з існуючими, ґрунтується на системному, процесному, стейкхолдерському та ESG-управлінні й забезпечує інтеграцію економічних, екологічних і соціальних компонентів розвитку в єдину управлінську систему. Визначено ключові управлінські підсистеми моделі (стратегічне управління, екологічний менеджмент, соціальне управління, управління інноваціями, ризик-менеджмент, ESG-менеджмент, цифрове управління) та інструменти їх реалізації (BIM-технології, ESG-аудит, LEED, BREEAM, цифрові платформи моніторингу, KPI-системи). Практична цінність запропонованої моделі полягає в можливості її використання для формування сучасних систем управління сталим розвитком будівельних підприємств, розроблення стратегій їх розвитку, підвищення енергоефективності, впровадження ESG-практик і цифрової трансформації управлінських процесів.

Ключові слова: *розвиток, сталий розвиток, будівельні підприємства, ESG, цифровізація, конкурентоспроможність, інноваційне управління.*

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons CC-BY 4.0

© *КОЗІЦЬКИЙ Тарас Андрійович*, 2026

Постановка проблеми у загальному вигляді. Будівельна індустрія належить до стратегічно важливих секторів економіки, які визначають темпи розвитку інфраструктури, формують інвестиційну привабливість територій та забезпечують створення матеріальної основи соціально-економічного розвитку держави. Водночас сучасна будівельна діяльність характеризується високою ресурсоємністю, значним рівнем споживання енергетичних ресурсів, суттєвим впливом на навколишнє природне середовище та значною залежністю від соціально-економічних і технологічних трансформацій. За умов посилення екологічних викликів, необхідності досягнення Цілей сталого розвитку, впровадження принципів ESG-управління, цифровізації економіки та переходу до циркулярних моделей господарювання перед підприємствами будівельної індустрії постає потреба у формуванні нових підходів до управління власним розвитком.

Особливої актуальності зазначена проблема набуває в умовах повоєнного відновлення України, коли будівельна галузь має забезпечити не лише відбудову зруйнованої інфраструктури, а й створення сучасного, енергоефективного, екологічно безпечного та соціально орієнтованого середовища відповідно до європейських стандартів. За таких умов традиційні підходи до управління будівельними підприємствами, орієнтовані переважно на досягнення короткострокових економічних результатів, уже не здатні забезпечити довгострокову стійкість і конкурентоспроможність суб'єктів господарювання. Тож, особливого значення набуває удосконалення наявного забезпечення управління сталим розвитком підприємств будівельної індустрії з урахуванням сучасних тенденцій цифровізації, ESG-трансформації та інноваційного розвитку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий інтерес до питань управління сталим розвитком